

E ENJTE DATA 23 MARS 2023

Sot po diskutojmë projektligjin “Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Forcave Shumëkombëshe dhe Vëzhguesve, për pjesëmarrjen e Forcave të Armatosura të Shqipërisë në Forcat Shumëkombëshe dhe Vëzhguesve në Sinai”. Sot Shqipëria merr pjesë në 8 misione ndërkombëtare në të gjithë globin. Vetëm para pak ditësh forcat detare nën komandën e NATO-s morën pjesë në një mision, i cili ka për qëllim njohjen e situatës detare dhe ndalimin e aktivitetit të paligjshëm në detin Mesdhe. Ky është misioni i tetë ku ne marrim pjesë. Pra, nuk është vetëm aleanca jonë në NATO, por edhe misionet e Kombeve të Bashkuara dhe të Bashkimit Europian, ku Shqipëria është prej vitesh aktive dhe kontribuon për ta merituar pozicionin e artë që ka në këtë kohë të tronditjes së sigurisë dhe paqes, si anëtare e aleancës më të fuqishme ushtarake dhe politike në botë, NATO-s. Me ratifikimin e kësaj marrëveshjeje ne shtojmë prezencën tonë edhe në një tjetër rajon delikat siç është kufiri Egjipt-Izrael. Nënshkrimi i kësaj marrëveshjeje mes Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Forcës Shumëkombëshe Vëzhguese synon pjesëmarrjen e Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë me misionin e saj në Sinaj të Republikës Arabe të Egjiptit. Nga këndvështrimi politik, dislokimi i efektivëve të Forcave të Armatosura në këtë mision konsiderohet si një kontribut tejet i veçantë për sa i përket bashkëpunimit strategjik në fushën e mbrojtjes me aleatin tonë strategjik special, Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Në këtë mision parashikohet të marrin pjesë 4 efektivë të Policisë Ushtarake. Në momentin e dislokimit të efektivëve pranë shtabit të forcës, ata do të kalojnë kontrollin operacional të komandantit të Forcës Shumëkombëshe Vëzhguese, e cila drejtohet nga Shtetet e Bashkuar të Amerikës. Falë angazhimit të kësaj force në rajonin e Sinait, rrjedhimisht edhe të efektivëve të Policisë Ushtarake, si pjesë e Forcave të Armatosura, synohet monitorimi i kufirit mes Egjiptit dhe Izraelit, ku fokusi dhe objektivi kryesor është mbikëqyrja e zbatimit të dispozitave të sigurisë të traktatit të paqes Egjipt – Izrael dhe parandalimin e shkeljes së kushteve të këtij traktati. Dëshiroj të theksoj se nënshkrimi i këtij akti është në përputhje me politikën e Ministrisë së Mbrojtjes, në kuadër të mbështetjes së aleatëve dhe partnerëve strategjikë të Shqipërisë dhe në kuadër të angazhimeve politike të Republikës së Shqipërisë në luftë kundër terrorizmit.

Forcat e Armatosura janë angazhuar të marrin pjesë aktive, siç e thashë më lart, në operacionet ndërkombëtare, në misione të ndryshme jashtë vendit, si pjesë e pandarë e operacioneve të drejtuara nga koalicionet e përbashkëta të partnerëve tanë strategjikë. Forca Shumëkombëshe Vëzhguese është një organizatë paqeruajtëse ndërkombëtare, e krijuar me marrëveshje mes Republikës Arabe të Egjiptit dhe shtetit të Izraelit. Kjo forcë operon ligjërisht dhe merr kompetenca nga traktati i paqes i vitit 1979 mes Egjiptit dhe Izraelit, në të cilin palët e traktatit morën përsipër t’u kërkonin Kombeve të Bashkuara sigurimin e një forcë vëzhguese për të mbikëqyruar zbatimin e traktatit. Shtetet themeluese të kësaj organizate janë Egjipti, Izraeli, Shtetet e Bashkuara të Amerikës, ndërsa shtetet e tjera si Australia, Kanadaja, Kolumbia, Republika Çeke, Fixhi, Franca, Italia, Japonia, Zelanda e Re, Norvegjia, Mbretëria e Bashkuar dhe Uruguai, aktualisht i ofrojnë kësaj force personel ushtarak, që përbëjnë forcën, (si kompozohet forca) dhe kryejnë detyra specifike të specializuara. Duke konsideruar këtë angazhim mjaft të rëndësishëm dhe strategjik dhe me dëshirën për të vazhduar angazhimin e Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë në operacione prestigjioze, si dhe për të gjitha arsyet e mësipërme, Ministria e Mbrojtjes propozon, mbështet dhe ju kërkon ta miratoni këtë projektligj. Faleminderit.

PJESA E DYTE

Projektligji i dytë i propozuar nga Ministria e Mbrojtjes ka për qëllim rregullimin e tregtimit të produkteve që mund të përdoren për dënime me vdekje, torturë ose dënime apo trajtime mizore, çnjerëzore ose poshtëruese. Deri tani tregtimi i këtyre produkteve nuk ka qenë i rregulluar siç duhej dhe në këtë mënyrë krijon hapësira për importin, eksportin dhe prodhimin e tyre në tregun shqiptar. Rregullimet e propozuara në këtë projektligji e kufizojnë këtë treg dhe e rregullojnë atë, duke kushtëzuar tregtimin e këtyre produkteve me një regjim autorizimesh, që do të lëshohet nga AKSHE-ja pranë Ministrisë së Mbrojtjes. Produktet që përfshihen në fushën e veprimit të këtij projektligji janë të llojeve të ndryshme dhe kategorizohen në dy grupime, për efektin e regjimit që ndiqet për çdo kategori. Në kategorinë e parë gjenden produktet që nuk kanë përdorim tjetër përveç ushtrimit të trajtimeve mizore, çnjerëzore apo poshtëruese. Këto sende nuk lejohen të prodhohen, të eksportohen apo të importohen në vendin tonë, përveç rasteve të ekspozimeve në muze. Në kategorinë e dytë gjenden produktet që kanë edhe përdorime të tjera, por që mund të përdoren edhe për trajtime mizore, çnjerëzore dhe poshtëruese. Këto produkte mund të prodhohen, të importohen ose të eksportohen me autorizim të lëshuar nga Autoriteti përgjegjës për Kontrollin Shtetëror të Eksporteve. Gjithashtu, ky projektligj synon të rregullojë edhe furnizimin me shërbime të ndërmjetësimit, ndihmës teknike, trajtimin dhe reklamën për produktet e sipërpërmendura. Këto shërbime do të jenë të grupuara sipas kategorive të produkteve të cilave u referohen dhe do të ndjekin të njëjtin regjim me to. Pra, shërbimet për produktet që nuk kanë përdorim tjetër praktik, janë të ndaluara kategorikisht, ndërsa produktet që janë subjekt autorizimi nga AKSHE-ja dhe shërbimet për to do të jenë subjekt autorizimi. Pra, do të lejohen vetëm me autorizim nga AKSHE-ja. Ky projektligj do të normojë procedurën e kërkesës për t'u pajisur me autorizim, afatet dhe masat administrative për shkëlqen e dispozitave të projektligjit. Miratimi i këtij projektligji është në përputhje me detyrimet e Republikës së Shqipërisë si anëtare e Këshillit të Europës dhe veçanërisht me rekomandimin e Komitetit të Ministrave të shteteve anëtare, për masat kundër tregtisë së mallrave që përdoren për dënime me vdekje, torturë, trajtime apo ndëshkime të tjera mizore, çnjerëzore ose poshtëruese.

Marrja parasysh e këtij rekomandimi gjatë përgatitjes së paketës ligjore, është këshilluar edhe nga shërbimet e Komisionit European gjatë konsultimeve paraprake të projektligjit. Projektligji synon përafrimin e legjislacionit komunitar, konkretisht me rregulloren (BE) 2019/125 të Parlamentit European dhe të Këshillit, datë 16.01.2019, "Për tregtinë e disa mallrave që mund të përdoren për dënimin me vdekje, torturën apo trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo trajtime ose dënime poshtëruese". Përafrimi do të jetë i pjesshëm dhe do të realizohet i plotë, me anë të një vendimi të Këshillit të Ministrave në zbatim të këtij ligji. Vendimi i Këshillit të Ministrave do të miratojë edhe listat e produkteve për secilën kategori. Këto do të jenë lista nominale, siç parashikohet në ligj. Një rregullim i tillë është menduar për të garantuar elasticitet në përditësimin e listave, sidomos sipas përditësimeve që lista mund të pësojë me vendimmarrjen e organeve të Bashkimit European, për të garantuar një transpozim sa më të shpejtë, me procedura më të thjeshtuara në krahasim me miratimin e listave me ligj. Pra, kjo është arsyeja pse është lënë me VKM. Për të gjitha arsyet e sipërpërmendura, ju ftoj ta votojmë këtë projektligj. Faleminderit!